

MOŹDZIERZ

KRUSZYMY STEREOTYPY, UCIERAMY POGLĄDY

Nr 4, Grudzień 2018

SPIS TREŚCI

Życzenia świąteczne..... 1

Kompetencje zawodowe
techników
farmaceutycznych muszą
zostać utrzymane 2

Pierwszy gabinet lekarski
Dr.Max otwarty w
Krakowie 5

ZPA PharmaNET promuje
etyczny biznes 7

Liczba aptek w grudniu:
Spadek liczby aptek
utrzymuje się.....9

Kolejna sieć aptek w USA
oferuje dostawę leków do
domu.....10

Ciekawostki 12

ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego
Narodzenia farmaceutom, technikom
farmaceutycznym oraz wszystkim
pozostałym pracownikom
sieci aptecznych życzymy
spokoju, radości oraz
rodzinnej atmosfery,
a w nadchodzącym
Nowym Roku 2019
sukcesów w życiu prywatnym
i zawodowym.

Redakcja Moździerza

KOMPETENCJE ZAWODOWE TECHNIKÓW FARMACEUTYCZNYCH MUSZĄ ZOSTAĆ UTRZYMANE

Od września 2019 r. będzie znów możliwe zdobycie uprawnień do zawodu technika farmaceutycznego. Przekazany do konsultacji przez Ministerstwo Zdrowia projekt podstawy programowej kształcenia techników budzi jednak niepokój co do utrzymania kompetencji tej grupy zawodowej.

Podjęcie działań w celu wznowienia kształcenia techników farmaceutycznych, zapowiedział na początku października br. Wiceminister Zdrowia Marcin Czech. W czasie posiedzenia Sejmowej Komisji Zdrowia podkreślił, że oba zawody tj. farmaceuty i technika mają swoją rolę, oba są niesłychanie ważne, potrzebne pacjentom i oba są częścią systemu ochrony zdrowia. Wiceminister dodał, że zagwarantowane zostaną warunki, które przełożą się na odpowiednią jakość tego kształcenia, z uwzględnieniem dostosowania kompetencji przyszłych absolwentów do aktualnych wymogów systemu ochrony zdrowia i przepisów regulujących obszar szkolnictwa branżowego. W swoim wystąpieniu Marcin Czech udzielił też wsparcia właścicielom punktów aptecznych i prowadzącym je technikom. – Chcemy, aby punkty apteczne nadal

istniały. Nikomu nie są zabierane uprawnienia zawodowe. Te punkty są bliżej ludzi, którzy potrzebują leków – mówił w Sejmie Wiceminister.

Deklaracje Wiceministra Czecha z zadowoleniem przyjęły organizacje pracodawcze, które od 2014 roku stały na stanowisku, że decyzja o wygaszeniu kształcenia techników farmaceutycznych, podjęta przy aprobacie korporacji aptekarskiej, była błędna. Bo tak - jak twierdzi Marcin Piskorski, prezes Związku Pracodawców Aptecznych PharmaNET - nie ma szpitala, w którym pracują sami lekarze, a nie ma w nim pielęgniarek, tak nie ma apteki, gdzie pracują sami farmaceuci, a nie ma tam techników.

– Określenia „współuczestniczenie” stwarza szerokie pole do nadinterpretacji, dlatego ZPA PharmaNET opowiada się za jego wykreśleniem. Proponujemy również wycofanie warunku „nadzoru farmaceuty” przy czynnościach wykonywanych obecnie przez techników bez kontroli magistra farmacji, gdyż rodzi to ryzyko sprowadzenia technika farmaceutycznego wyłącznie do asystenta farmaceuty – podkreśla Marcin Piskorski.

- Firmy zrzeszone w ZPA PharmaNET prowadzą około 2,5 tys. aptek, w których zatrudnionych jest ponad 10 tys. techników farmaceutycznych. Doskonale wiemy jak ważny, odpowiedzialny i potrzebny pacjentom jest zawód technika farmaceutycznego. Z tego względu niepokoi nas otwieranie potencjalnej furtki dla prób zawężenia kompetencji zawodowych techników farmaceutycznych przy okazji prac nad podstawą programową. Nieprecyzyjne zapisy w powiązaniu z presją samorządu aptekarskiego na marginalizację tego zawodu mogą prowadzić do zmiany pozycji technika farmaceutycznego na pomocnika farmaceuty. Nie jest to żadne straszenie, lecz niepokój wynikający z doświadczenia. Próby ograniczenia kompetencji zawodowych techników farmaceutycznych przy okazji zmiany w innych regulacjach wielokrotnie już się zdarzały – podkreśla prezes Piskorski. Ostatnia została podjęta kilka miesięcy temu, w trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zapotrzebowań oraz wydawania z apteki produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych – dodaje.

Zgodnie z obowiązującym *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 31 marca 2017 r., w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach*, absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik farmaceutyczny uzyskuje kwalifikacje do sporządzania i wytwarzania produktów leczniczych oraz prowadzenia obrotu środkami farmaceutycznymi i materiałami medycznymi, czyli jest przygotowany do sporządzania i wytwarzania leków, wydawania produktów leczniczych, wyrobów medycznych oraz innych produktów dopuszczonych do obrotu na podstawie ustawy Prawo farmaceutyczne, a także do uczestniczenia w analizach i procesie kontroli produktów leczniczych i wyrobów medycznych w laboratoriach.

– Nasz Związek ma świadomość, że zawód technika farmaceutycznego jest zawodem wspomagającym magistrów farmacji. Pragniemy jednak podkreślić, że jest to zawód w istocie samodzielny. Pozbawienie techników ich obecnej samodzielności oznaczałoby de facto zamknięcie 1,5 tys. punktów aptecznych w całej Polsce – dodaje prezes ZPA PharmaNET.

Tymczasem w myśl konsultowanego właśnie przez MZ projektu nowej podstawy programowej, technik farmaceutyczny „współuczestniczy” w działaniach dotyczących produktów leczniczych, wyrobów medycznych i innych produktów. Dodatkowo, w wielu przypadkach na czynności fachowe, które w poprzedniej podstawie programowej nie podlegały kontroli ze strony magistra farmacji, teraz nakładany jest „nadzór farmaceuty”. Dotyczy to m.in. rozróżniania substancji czynnych od substancji pomocniczych i dobierania substancji stosowanych przy sporządzaniu poszczególnych postaci leku, sporządzania i wytwarzania wszystkich postaci leków recepturowych i leków aptecznych. Nadzór farmaceuty jest wskazywany nawet przy odczycie zapisu na receptie lekarskiej i przepisu farmakopealnego w celu sporządzenia leku recepturowego. Prawnicy ZPA PharmaNET zwracają uwagę na fakt, że takie zapisy są niespójne z przepisami art. 91 ustawy Prawo farmaceutyczne, który przyznaje samodzielne kompetencje technika w zakresie sporządzania, wytwarzania, wydawania produktów leczniczych i wyrobów medycznych. Są także próbą ograniczenia deklaracji Wiceministra Czecha składanych w Sejmie.

Więcej na: <https://pharmanet.org.pl/kompetencje-zawodowe-technikow-farmaceutycznych-musza-zostac-utrzymane/>

PIERWSZY GABINET LEKARSKI DR.MAX OTWARTY W KRAKOWIE

W krakowskiej Galerii Bronowice przy aptece Dr.Max został otwarty pierwszy gabinet lekarski tej sieci aptecznej, w którym pacjenci mogą liczyć na szybką konsultację lekarską, nawet w przerwie między zakupami. W ten sposób Dr.Max przenosi na polski grunt format walk in clinic, czyli punktów szybkiej porady medycznej działających w aptekach, od lat bardzo popularny w Stanach Zjednoczonych.

Koncepcja walk in clinic to model umożliwiający szybki dostęp do lekarza ludziom zabieganym, którzy nie mają czasu na poświęcenie całego dnia na oczekiwanie w kolejce w przychodni, którzy porady potrzebują natychmiast lub którzy np. z racji obowiązków zawodowych czy rodzinnych, mogą pozwolić sobie na wizytę u lekarza jedynie przy okazji realizacji innych obowiązków.

- Gabinet szybkiej konsultacji medycznej to świetne rozwiązanie w tego typu przypadkach. W kilkanaście minut pacjent przechodzi rejestrację, otrzymuje diagnozę i dalsze wytyczne co do leczenia. Niepokojący ból gardła, zatkany nos lub podwyższoną temperaturę można skonsultować w przerwie na lunch i, jeśli diagnoza nie przewiduje kuracji w domu, wrócić za biurko bez zaburzania planu dnia – Karol Piasecki, dyrektor zarządzający Dr.Max Polska. - W naszej klinice pacjent może otrzymać poradę lekarską nawet w 15 minut od jej rezerwacji – dodaje.

Pierwszy z gabinetów sieci Dr.Max znajduje się w krakowskiej Galerii Bronowice, gdzie przyjmuje już lekarz pierwszego kontaktu. Co to oznacza dla pacjentów? - *Wybór centrum handlowego nie jest przypadkowy – mówi Karol Piasecki. – Dogodne, długie godziny otwarcia, tak w tygodniu, jak i w weekendy, umożliwiają pacjentowi umówienie wizyty w terminie znacząco wykraczającym poza standardowy czas pracy przychodni publicznych. System zapisów jest zautomatyzowany i nie wymaga czekania w kolejce do rejestracji – dodaje.*

Aby zarejestrować się do lekarza wystarczy skorzystać z infokiosku, który intuicyjnie przeprowadzi pacjenta przez kolejne kroki rezerwacji i po kilkunastu minutach wrócić na umówioną wizytę. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt łatwego dojazdu do centrum komunikacją zbiorową oraz ogólnodostępny parking, dla osób zmotoryzowanych. Zlokalizowanie gabinetu w pasażu handlowym, w bezpośrednim sąsiedztwie apteki, pozwala na szybką realizację recepty i niezwłoczne rozpoczęcie procesu leczenia.

W niedługim czasie pacjenci gabinetu Dr.Max, poza konsultacją z lekarzem pierwszego kontaktu, będą mieli dostęp do renomowanych specjalistów i nowoczesnego sprzętu. Wizytę, poza infokioskiem w centrum handlowym, można umówić również bez wychodzenia z domu lub pracy, przez Internet.

– Pomysł okazał się strzałem w dziesiątkę. Gabinet został otwarty na początku listopada i już cieszy się dużą popularnością. To pozwala już dziś zadeklarować, że projekt będzie rozwijany zarówno, jeśli chodzi o inne specjalizacje lekarskie jak i o nowe lokalizacje – mówi Karol Piasecki.

Trend do przybliżania usług zdrowotnych do pacjenta to tendencja ogólnoświatowa, zwłaszcza w przypadku lekkich problemów zdrowotnych, jak np. przeziębienia. W USA i wielu krajach Europy Zachodniej format walk in clinic to już dziś standard. Tak jak opieka farmaceutyczna, w ramach której pacjent z błahym problemem zdrowotnym udaje się po poradę w pierwszej kolejności do apteki.

Więcej informacji: <https://pharmanet.org.pl/pierwszy-gabinet-lekarski-dr-max-otwarty-w-krakowie/>

<http://gabinet.drmax.pl/>

ZPA PHARMANET PROMUJE ETYCZNY BIZNES

Związek Pracodawców Aptecznych PharmaNET przyjął Kodeks Etyki. Dokument reguluje dobre praktyki prowadzenia działalności aptecznej przez członków Związku. Kodeks wprowadza zasady bardziej rygorystyczne od przepisów powszechnie obowiązującego prawa, promując uczciwą konkurencję.

Sygnatariusze kodeksu zobowiązali się do szczególnej dbałości o przestrzeganie przepisów powszechnie obowiązującego prawa w swojej bieżącej działalności. Podkreślono obowiązującą od zawsze w Związku zasadę zero tolerancji dla uczestnictwa w nielegalnym procederze wywozu leków.

– PharmaNET jest dosyć młodą, ale już na tyle mocną organizacją na rynku farmaceutycznym, że jej członkowie, mając na uwadze funkcję apteki jako placówki zdrowia publicznego i jej rolę w procesie zapewnienia bezpieczeństwa lekowego, rolę farmaceutów i techników farmaceutycznych w systemie dystrybucji leków, oraz dbałość o najwyższe standardy uczciwej konkurencji, zdecydowali się dołączyć do grona stowarzyszeń posiadających takie samoregulacje – podkreśla Marcin Piskorski, prezes Związku Pracodawców Aptecznych PharmaNET.

Wśród najważniejszych postanowień kodeksu znalazł się m. in. zakaz nakłaniania pacjentów do nabywania leków zbędnych ze względu na ich stan zdrowia. W aptekach członków PharmaNET pacjenci mają uzyskiwać rzetelną informację o asortymencie apteki, w szczególności o lekach oraz o usługach farmaceutycznych, a personel powinien podejmować działania zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, w sposób niezależny od wpływu mechanizmów rynkowych. Kodeks nakazuje również wspieranie szkolenia personelu, w szczególności farmaceutów, w celu ciągłego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania aktualnej wiedzy medycznej. Przyjęta samoregulacja zobowiązuje także do bezwzględnego przestrzegania zasad uczciwej konkurencji, jak również przeciwdziałania korupcji poprzez m.in. wdrożenie i stosowanie wewnętrznych procedur antykorupcyjnych. Za naruszenie postanowień Kodeksu grozi postępowanie przed władzami Związku i sądem oraz orzeczenie kary, w tym wykluczenie z szeregów ZPA PharmaNET.

– Przyjęcie Kodeksu Etyki to włączenie się PharmaNET do popularnej, zwłaszcza w krajach Zachodu, tendencji do samoregulacji biznesu. Pozostaje mieć nadzieję, że reszta branży będzie dążyć do podobnych, wysokich standardów. Aktualnie bowiem część graczy na rynku dystrybucji leków jest zaangażowana w działania wprost bezprawne, takie jak nielegalny wywóz leków za granicę, co z całą mocą potępiamy – dodaje Marcin Piskorski.

Kodeks Etyki Związku Pracodawców Aptecznych PharmaNET dostępny jest na stronie www.pharmanet.org.pl w zakładce „O nas”.

Więcej na: <https://pharmanet.org.pl/zpa-pharmanet-promuje-etyczny-biznes/>

LICZBA APTEK W GRUDNIU: SPADEK LICZBY APTEK UTRZYMUJE SIĘ

Jak wynika z danych Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia, na początku grudnia liczba aptek nadal spada. W ciągu ostatniego miesiąca ubyło aż 54 apteki, w tym 12 prowadzących sprzedaż internetową. Wzrosła za to liczba nowych aptek gotowych na wejście na rynek. W obszarze punktów aptecznych sytuacja jest bez zmian.

Pełne zestawienie danych na dzień 3 grudnia przedstawia się następująco (vs 2 listopada):

- liczba aptek ogólnodostępnych aktywnych – 12 974 (-42)
- liczba aptek aktywnych ze sprzedażą internetową – 264 (- 12)
- liczba aptek – status “oczekująca” – 23 (+6)

- liczba punktów aptecznych aktywnych – 1309 (0)
- liczba punktów aptecznych prowadzących sprzedaż internetową – 5 (0)
- liczba punktów aptecznych – status “oczekujący” – 12 (0)

- apteki szpitalne – 243 (-1)
- apteki zakładowe – 17 (0)
- działy farmacji szpitalnej – 959 (-1) i 10 ze statusem “oczekujący” (0)

- apteki szpitalne bez zgody – 314
- apteki szpitalne MON – 1
- apteki szpitalne MON bez zgody – 12 (-1)
- działy farmacji MON – 5.- apteki szpitalne MON - 1
- apteki szpitalne MON bez zgody - 13
- działy farmacji MON - 5.

Wiecej na: <http://www.rynekaptek.pl/marketing-i-zarzadzanie/znaczący-wzrost-spadku-liczby-aptek,29243.html>

KOLEJNA SIĘĆ APTEK W USA OFERUJE DOSTAWĘ LEKÓW DO DOMU

Firma Walgreens podąża śladami konkurencyjnej sieci aptek CVS Health, rozszerzając opcje dostaw domowych leków na receptę w całym kraju – starając się dostosować do nowych

realiów sprzedaży detalicznej, bardziej przyjaznych dla konsumentów z uwagi na konkurencję internetową.

Przedstawiciel Walgreens poinformował w czwartek o współpracy z firmą Fedex, dzięki czemu zakupione leki będą mogły być dostarczone już następnego dnia przy opłacie w wysokości \$4.99 za przesyłkę, a także zapewniając dostawy w tym samym dniu w kilku wybranych miastach, w tym Chicago, Nowym Jorku i Dallas.

Firma z siedzibą w Deerfield w Illinois, zaczęła oferować dostawy na kilku amerykańskich rynkach w październiku.

Walgreens i FedEx Corp. rozpoczęły współpracę w ubiegłym roku.

CVS Health Corpo. już w czerwcu ubiegłego roku ogłosiło rozszerzenie krajowego programu dostarczania leków na receptę. Firma dostarcza także inne produkty, jak leki na alergie, witaminy czy produkty gospodarstwa domowego.

W ostatnich latach sprzedawcy detaliczni zaczęli oferować bardziej przyjazne dla klientów usługi, aby stawić czoło konkurencji ze strony Amazon.com.

Gigant handlu internetowego oferuje dostawy w tym samym dniu na wiele produktów, co uderzyło w sieci aptek typu CVS czy Walgreens, które przez lata budowały ogólnokrajowe sieci sklepów, aby jak najbardziej zbliżyć się do swoich klientów. Walgreens Boots Alliance Inc. oraz CVS Health wspólnie posiadają ponad 9 tysięcy lokalizacji w Stanach Zjednoczonych.

Więcej na: <https://www.infolinia.com/walgreens-rozszerza-program-dostarczania-lekow>

CIEKAWOSTKI

Dyżury aptek w Śremie – starosta zapędził się w kozi róg

W powiecie śremskim (61 tys. Mieszkańców) trwa zażarta bitwa pomiędzy aptekarzami a Radą Powiatu i Starostą. Spośród 27 aptek ogólnodostępnych żadna nie pełni nocnych ani świątecznych dyżurów.

<https://www.facebook.com/ZPAPharmaNET/posts/776417389417353>

W Portugalii drony pomagają dostarczać leki seniorom na prowincji

42-letni farmaceuta – właściciel apteki z własnej inicjatywy zaczął dostarczać leki za pomocą drona do pacjentów w podeszłym wieku, mieszkających na prowincji, z dala od aptek. Pacjenci są zachwyceni, że niezbędne do życia leki dosłownie spadają im z nieba.

https://tvn24bis.pl/ze-swiata,75/portugalia-drony-dostarczaja-lekarstwa-seniorom-z-prowincji,882706.html?fbclid=IwAR2l8e25R2a0ywLNjzx_Xn4BMtM3xi9POgSNOF3jB4zmQy9sNeef1BGociQ

Kanada to kolejny kraj, gdzie leki będą dostarczane przez drony

Na północy Kanady na wyspie First Nation leki do mieszkańców będą od wiosny przyszłego roku doręczane drogą powietrzną. Drony będą dostarczać między innymi leki, jedzenie oraz pocztę do Moosonee, głównego miasta na wyspie.

<https://polskatimes.pl/kanada-drony-dostarcza-leki-i-zywnosc-mieszkancom-wysepki-w-ontario/ar/13729758>

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców w szeregach Rady Dialogu Społecznego

Prezydent Andrzej Duda 10 grudnia br., powołał 7 nowych osób w skład Rady Dialogu Społecznego. Zmiany w składzie RDS były możliwe dzięki temu, że ZPP (którego członkiem jest ZPA PharmaNET) spełnił wymagania ustawowe do wejścia w skład Rady.

http://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/art,1211,nowi-czlonkowie-rady-dialogu-spolecznego.html?fbclid=IwAR11VX33jwWm-JwzOF_HQjfHBJMeWTlwTcczhvkQuUgu6YfvjSQtFPzC3Go

Pierwszy poseł farmaceuta w tej kadencji Sejmu

W środę 5 grudnia Paweł Rychlik (PiS) farmaceuta z Wielunia, złożył ślubowanie w Sejmie. Przejął mandat po Grzegorz Schreiberze, który został marszałkiem województwa łódzkiego.

<https://pharmanet.org.pl/pierwszy-posel-farmaceuta-w-tej-kadencji-sejmu/>

SUPER-PHARM Poland nagrodzony tytułem Kobięca Marka Roku

Zdobywcy tytułu Kobięca Marka Roku to firmy godne zaufania, posiadające produkty najwyższej jakości, wprowadzające nowoczesne technologie i innowacyjne rozwiązania, stawiające na pierwszym miejscu na jakość i niezawodność, bezpieczeństwo i doskonałą obsługę Kobiet.

<https://pharmanet.org.pl/super-pharm-poland-nagrodzony-tytułem-kobiecea-marka-roku-klasa-i-styl-edycja-2018/>